

Dato 5. april 2018
Side 1 af 2

Til Miljø- og Fødevarerministeriet

Sendt via mail til mfvf@mfvf.dk, 14@fvst.dk, 62@fvst.dk og mekvi@fvst.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Svar vedr. høring over udkast til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse og udkast til ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpende som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Spredningen af afrikansk svinepest fra Rusland til Baltikum og Østeuropa udgør en meget alvorlig trussel mod den danske og den europæiske griseproduktion, der kan få meget vidtrækkende samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Landbrug & Fødevarer støtter entydigt de 12 initiativer Regeringen og Dansk Folkeparti har fremlagt, med henblik på at mindske risikoen for et udbrud af afrikansk svinepest i Danmark. Der skal lyde en stor ros til Regeringen og Dansk Folkeparti for at udvise rettidig omhu, og sætte fokus på det forebyggende arbejde for at undgå udbrud af afrikansk svinepest i Danmark.

Landbrug & Fødevarer finder det fuldstændig afgørende at arbejde på ethvert tænkeligt spor, der kan minimere risikoen for et udbrud af afrikansk svinepest i Danmark. Et udbrud af sygdommen på dansk jord, vil lukke hele den danske eksport af grisekød til lande udenfor EU. 85 procent af den danske griseproduktion går til eksport, og mere end 120 lande importerer dansk gris. I alt skaber griseproduktionen beskæftigelse til mere end 33.000 personer i Danmark og leverer et årligt bidrag til BNP på 18-19 mia. kroner.

Et udbrud af afrikansk svinepest i Danmark vil ramme ekstremt hårdt. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer har DTU vurderet, at det kan koste 2-4 mia. i tabt eksport ved ét enkelt udbrud på dansk jord. Dertil kommer, at der kan gå lang tid, før alle lande igen åbner op for dansk grisekød, og i mellemtiden er der en risiko for at Danmark mister betydelige markedsandele, som har taget mange år at opbygge. Der vil være meget store tab for erhvervet med mærkbare konsekvenser for landets samlede økonomi.

En bestand af vildsvin i Danmark øger risikoen for, at der kan komme sygdomsudbrud i Danmark. Dertil kommer, at en vildsvinebestand i Danmark vil gøre det betydeligt mere vanskeligt at udrydde sygdommen. Det vil betyde, at eksportmarkederne forbliver lukket med eskalerende negative samfundsøkonomiske konsekvenser til følge. Hvis sygdommen etablerer sig i Danmark, vil det tilmed have langt mere vidtrækkende konsekvenser end et enkeltstående udbrud.

Med det nuværende trusselsbillede er det ikke forsvarligt at have en vildsvinebestand i Danmark. Landbrug & Fødevarer støtter derfor entydigt, at der opføres et vildthege ved den dansk-tyske landegrænse.

Indsatsen mod vildsvin kan ikke stå alene. Det er lige så vigtigt at gennemføre de øvrige initiativer, der kan minimere risikoen for overhovedet at bringe smitten til Danmark. For at smitten kan komme ind i landet, kræver det, at den bliver bragt ind i landet, fx i form af inficerede fødevarer eller

en beskiddet lastbil. Erhvervet har allerede selv taget ansvar og indført obligatorisk vask og desinficering af dyretransporter ved den danske grænse, for de dyretransporter der har været udlændt. Øget kontrol og skærpet sanktionering vil være med til at styrke den indsats.

Der bør være fokus på forebyggende foranstaltninger. Landbrug & Fødevarer ser derfor positivt på, at der lægges op til skærpet sanktionering for overtrædelse af regler, der beskytter mod introduktion af afrikansk svinepest.

Landbrug & Fødevarer har ikke specifikke bemærkninger til lovforslagene, men det bemærkes, at der naturligvis bør tages hensyn til gældende lovgivning om miljø- og naturbeskyttelse, ligesom det er en forudsætning, at berørte lodsejere inddrages i opførelsen af hegnet i passende omfang.

Med venlig hilsen

Flemming Nør-Pedersen
Direktør

Høringssvar ift. udkast til lovforslag om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest), (jnr. 2018-34-30-00104).

Lovforslaget om at skærpe bødestrafen for overtrædelse af bestemmelserne i de tre ovennævnte love er velbegrunderet i det fremsendte høringsmateriale, og vi støtter denne skærpelse.

Danmarks mangeårige målrettede indsats fra myndigheder og erhverv i forebyggelse af introduktion af smitsomme sygdomme til den danske svinepopulation har været af grundlæggende betydning for at opretholde og fremme en stor eksport af landbrugsprodukter af høj kvalitet. Men det kræver en vedvarende indsats med forebyggende tiltag for at holde sygdomme, herunder afrikansk svinepest, ude af landet. Udgiften til denne vedvarende indsats er lille i forhold til de enorme tab erhvervet (og Danmark) vil blive udsat for, hvis afrikansk svinepest introduceres. Der skal kun ganske få fejltrin til for at ødelægge status med frihed for Afrikansk Svinepest. Det er derfor vigtigt at alle erhvervsdrivende og også privatpersoner, har en tilstrækkelig viden om smitteveje og smitterisiko til den danske svinepopulation for at forebygge indslæbning af virusholdige materialer, herunder medbragte fødevarer fra udlandet. En skærpelse af sanktioner mulighederne er oftest fremmede for den forståelse.

Frihed for stærkt smitsomme sygdomme har endvidere stor betydning for landbrugsdyrenes generelle sundhed og velfærd, og for kvaliteten af arbejdet i landbrugserhvervet som helhed.

Udtrykket "et højt veterinært stade" er almindeligt anvendt, og det anvendes også i bemærkningerne til lovforslaget. Selv om de fleste nok har en fornemmelse af, hvad der menes, bør det defineres klart. Menes der med højt veterinært stade, at Danmark er fri for en lang række smitsomme sygdomme, at Danmark har en velreguleret og velfungerende og effektiv veterinær administration, at veterinæruddannelsen og danske dyrlægers generelle viden om sygdomme og smitteforebyggelse og sygdomsbekæmpelsesmetoder er af høj kvalitet?

Venlig hilsen

Jens Frederik Agger

Lektor i veterinær epidemiologi og retsmedicin

P.v.a. Institut for Veterinær- og Husdyrbrugsvidenskab

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet

4. april 2018

MOLO

DI-2018-00635

Deres sagsnr.: 2018-2437 & 2018-34-30-00104

Miljø- og Fødevareministeriets Departement
samt Fødevarestyrelsen

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt elektronisk til:

mfvm@mfvm.dk,

14@fvst.dk,

62@fvst.dk

cc. mekvi@fvst.dk

Høring om udkast til lovforslag om tiltag mod spredning af afrikansk svinepest; sagsnr. (departementet) 2018-2437 og (Fødevarestyrelsen) 2018-34-30-00104

DI har modtaget udkast til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse og udkast til ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer i høring. Vi tager disse udkast til efterretning.

Dette høringssvar er også afsendt på vegne af DI Fødevarer.

Med venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

Miljø- og fødevarerministeriet
mfvm@mfvm.dk

Høring over udkast til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse og udkast til ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpende som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Miljø- og fødevarerministeriet har den 22. marts udsendt lovforslagene i høring med frist den 5. april. Danmarks Naturfredningsforening fremsender her kommentarer til udkast til forslag om lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse (MFVM sagsnummer 2018 - 2437).

Baggrunden for høringen

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en [aftale](#) om etablering af et hegn langs den dansk tyske grænse og herunder besluttet at afsætte i alt 123,9 mio. kr. til den styrkede indsats mod afrikansk svinepest, heraf vil 30 mio. kr. blive tilvejebragt som medfinansiering fra erhvervet.

Ifølge aftalen er baggrunden for etableringen af et hegn at

"Der er for nylig blevet konstateret et spring i sygdommen i Polen længere mod vest (november 2017) og Tjekkiet (juli 2017), tættere ved den danske grænse. ASP spredes ved direkte kontakt med inficererede svin, herunder vildsvin. Smitte via menneskelige aktiviteter vurderes som den mest sandsynlige spredningsfaktor og den største risikofaktor. I disse situationer kan smitten tage store og pludselige geografiske spring, som oftest forbindelse med transport over betydelige afstande. Smitte via sådanne spring kan ske til hver en tid og kan ikke forudses. Smitte via menneskelige aktiviteter kan blandt andet ske ved indirekte kontakt med bl.a. foder, strøelse, m.v., fx på utilstrækkeligt rengjorte transportvogne. Smitten kan endvidere ske, hvis fx en udenlandsk lastvognschauffør medbringer ASP-inficeret mad til egen forplejning og derefter smider resterne på dansk jord. Resterne kan blive spist af et vildsvin, som smittes med afrikansk svinepest, og derved introducerer smitten til Danmark. Udryddelse af vildsvin kan således være et virkemiddel for at begrænse smitterisikoen – særligt gennem menneskelig aktivitet".

Vildsvin kan dermed potentielt udgøre et reservoir for afrikansk svinepest, hvis mennesker bringer smitten til Danmark.

Om utilsigtede konsekvenser af hegningen

Af lovforslagets afsnit 3.1.1 fremgår at hegnets "dimensioner ikke er fastlagt".

Det fremgår heller ikke af forslaget, om hegningen tænkes at være permanent eller midlertidig.

Begge dele vil have afgørende betydning for omfanget af utilsigtede naturmæssige konsekvenser af hegningen.

Hegnet kan imidlertid under alle omstændigheder forventes at ville udgøre en absolut barriere for mindre og mellemstore pattedyr (f.eks. grævling, ræv), der ikke vil kunne krydse et vildsvine-sikkert hegn.

Afhængig af højden vil hegnet også kunne udgøre en absolut barriere for større pattedyr, som f.eks. krondyr.

De her nævnte arter er ikke omfattede af internationale beskyttelsesforpligtelser, så fravigelse af hensynet til disse arter vil alene være et dansk politisk spørgsmål.

Om lovforslagets indhold i relation til EU direktiver

Ifølge [lovforslagets](#) § 1 stk. 3, 6 og 7 skal foretages konkrete konsekvensvurderinger af hegnets indvirkning på de berørte natura 2000 områder.

Vi tager til efterretning at der vil blive foretaget konkrete vurderinger i forhold til de berørte natura 2000 områder og har en forventning om at offentligheden senere, før forslaget vedtages, vil kunne kommentere på disse. Det er i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 en ubetinget forudsætning at konsekvensvurderingerne er gennemført, før en plan (loven) vedtages.

Lovforslaget angiver endvidere specifikt i bemærkningerne til § 1 (side 40) at

"Miljø- og fødevarerministeren skal ved meddelelse af anlægstilladelsen overholde de EU-retlige forpligtelser, der er relevante for projekteringen og anlægget af vildsvinehegnet, herunder EU-direktiver og EU-beslutninger på natur- og miljøbeskyttelsesområdet".

Udgangspunktet for DNSs bemærkninger nedenfor er derfor at det er en forudsætning for etableringen af et sådant hegn, at det i forhold til naturhensyn sker inden for rammerne af habitatdirektivet.

Hegnet har i sagens natur til formål at afholde en dyreart fra at krydse grænsen til Danmark. Omvendt har [habitatdirektivet](#) netop til formål at skabe et sammenhængende net af naturområder, til gavn for bl.a. de dyrearter, der er listet i direktivets bilag II, IV og V.

Habitatdirektivets artikel 2.2 angiver således at formålet er at "opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus" for dyrearterne af fællesskabsbetydning, mens artikel 3.1 angiver at formålet med direktivet er at "oprette et sammenhængende europæisk økologisk net af særlige bevaringsområder".

Det er derfor DNSs forståelse at etableringen af et sådant hegn, inden for rammerne af EU lovgivningen, vil forudsætte vurdering af, om hegnet vil være et problem for de dyrearter direktivet søger at tilgodese med et sammenhængende net af naturområder. Med andre ord - om hegnet vil være et problem for beskyttede arters muligheder for at sprede sig fra Tyskland til Danmark og omvendt.

I den forbindelse er hegnets højde naturligvis afgørende. Af lovforslagets afsnit 3.1.1 fremgår imidlertid at "dimensionerne ikke er fastlagt".

Hvilke arter, der vil blive omfattede af den nødvendige konsekvensvurdering, fremgår heller ikke af lovforslaget.

Efter DNS vurdering vil et hegn langs grænsen kunne udgøre en barriere for en række pattedyr listede på et eller flere af habitatdirektivets bilag II, IV og V. I særdeleshed odder, guldsjakal og ulv, der potentielt ikke vil kunne sprede sig fra Tyskland til Danmark og omvendt.

Med henvisning til de i lovforslaget angivne forudsætninger om, at EU lovgivningen også på naturområdet vil blive overholdt, henleder DN opmærksomheden på behovet for

- Afklaring af hegnets højde, som led i planlægning og gennemførelse af de fornødne konsekvensvurderinger, før loven vedtages.
- Forudsætningen om overholdelse af EU forpligtelserne på naturområdet indebærer blandt andet, at de beskyttede dyrearters passage af hegnet ikke hindres (arter listet på direktivets bilag II, IV og V).

Danmarks Naturfredningsforenings holdning og anbefaling

DN bakker naturligvis op om ønsket om at undgå at Afrikansk Svinepest spredes til Danmark. Vildsvin er imidlertid ikke det grundlæggende problem. Det er risikoen for at mennesker bringer smitten til Danmark. At udrydde en dyreart og hegne langs grænsen er et meget voldsomt tiltag, alene rettet mod at undgå "opbevaring" af smitten hos vildsvin, hvis mennesker bringer smitten til Danmark.

Derfor bør det primære fokus rettes mod at undgå at mennesker bringer smitten til Danmark. I den sammenhæng har Regeringen bebudet en række forbyggende tiltag. Men vi undrer os over at forebyggelse af en af de største risici - at jægere bringer smitte tilbage til Danmark - ikke nævnes eksplicit i hverken selve aftalen eller i lovforslaget om skærpet bøddestørrelse.

Det kan virke paradoksalt at der fortsat [annonceres ihærdigt for vildsvinejagt i Polen](#), når jagt i Polen er en primær risikofaktor. Samtidig med at man vil hegne langs grænsen for at udrydde og udelukke vildsvin, der en afledt risikofaktor?

Ønsker man at vedtage en lov om etablering af et dyrehegning langs den dansk-tyske grænse bør loven klart fastsætte, at det er et midlertidigt tiltag. Hegnet bør forudsættes fjernet igen om få år.

De utilsigtede konsekvenser for andre dyrearter bør minimeres, og hegnet må ubetinget forudsættes at tillade passage for de dyrearter, hvor EU forpligtelserne indebærer at disse arter skal kunne passere.

Med venlig hilsen

Bo Håkansson
boh@dn.dk

Mette Kirstine Vilhelmsen (FVST)

Fra: Det veterinære Sundhedsråd (FVST)
Sendt: 3. april 2018 13:44
Til: Veterinær Dyresundhed 14; Direktion Kontrol og Data 62
Cc: Mette Kirstine Vilhelmsen (FVST)
Emne: Deres journalnummer 2018-34-30-00104 Høringssvar ift. udkast til lovforslag om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Sag: 2018-34-30-00104
Sagsdokument: 4543330

Det Veterinære Sundhedsråd har ingen kommentarer til høringen.

Med venlig hilsen
P. v. R.

Lissi V. Karlsen
Specialkonsulent IDyrlæge | Sekretariatet for Det Veterinære Sundhedsråd
lzk@fvst.dk | direkte tlf.: 72276711 | www.DetVetSund.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Det Veterinære Sundhedsråd | Stationsparken 31 | 2600 Glostrup | Tlf. +45 72 27 69 00